

Datum

2019-12-10

Vår referens

Jennie Hügert

Utredare

jennie.hugert@malmo.se

Yttrande över samrådshandlingar till detaljplan för del av fastigheten Hamnen 22:164 m.fl. (Norra hamnen, delområde 2) i Hamnen i Malmö Dp 5625, SBN-2018-1046 MN-2018-10361

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan. Syftet med detaljplanen är att pröva möjligheten för hamnanknutna verksamheter, logistikföretag och verksamhetskopplad service samt möjliggöra etablering av vindkraft. Planförslaget innebär även att ett naturområde skapas som kompensation för mark som tas i anspråk vilken dag fungerar som en kompensation för en tidigare ersättningsbiotop för fåglar. För att kunna genomföra planen krävs en utfyllnad i Norra Hamnen på cirka 236 000 m² stort vattenområde som kräver tillstånd för vattenverksamhet enligt miljöbalken. Detaljpanelägningen och miljöbedömning samordnas med den prövningen enligt miljöbalken.

Miljönämnden anser att exploateringsgraden av industriområdet bör ökas, att planen bör beakta risken för vågöversköljningar samt att utbyggnadstakten kopplat till infrastrukturen bör säkerställas vad gäller anläggande av diken för omhändertagande av dagvatten.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på stadsbyggnadsnämndens remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelsen, daterad 2020-01-XX

- Bilaga 1: Planbeskrivning
- Bilaga 2: Plankarta
- Bilaga 3: Miljökonsekvensbeskrivning
- Bilaga 4: Planprogram för Norra Hamnen Logistikcentrum
- Bilaga 5: Protokollsutdrag inklusive särskilda yttranden från SD, M och C

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2020-01-28

Beslutet skickas till

Stadsbyggnadsnämnden

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har översänt förslag till detaljplan för del av fastigheten Hamnen 22:164 m.fl. (Norra hamnen, delområde 2) i Hamnen i Malmö till bland annat miljönämnden för samråd. Svar önskas senast 2019-11-29, men anstånd har begärts och meddelats så att svar ska lämnas direkt efter miljönämndens sammanträde 2020-01-28.

Bakgrund

Planförfarandet är utökat då planen bedöms innebära en betydande miljöpåverkan, då den bland annat inkluderar en utfyllnad i havet (vattendom), samt innebär en stor investering för staden. Detaljplanen antas därför av kommunfullmäktige istället för stadsbyggnadsnämnden.

Miljönämnden är remissinstans i den pågående vattendom som krävs, enligt miljöbalken, för att utföra utfyllnaderna i havet och som ingår i aktuell plan. Vattendomen är i samrådsskede och ett undersökningsområde har hållits där miljöförvaltningen har deltagit. Vissa miljöbalksfrågor är mer aktuella att hantera i samband med denna prövningsprocess än i samrådsyttrande för detaljplanen varpå detta yttrande endast fokuserar på upprättandet av planen.

Under arbetets gång med framtagandet av planen har representanter från miljöförvaltningen deltagit i olika, inom miljöförvaltningens uppdrag, sakfrågor.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden vill framföra följande synpunkter gällande förslaget.

Exploateringsgrad och täthet

I Malmö stad diskuteras täthet och yteffektivisering när det gäller uppförande av bland annat bostadsbebyggelse, dock är det inget som nämns i samband med utökning av befintliga industriområden eller vid planeringen av nya. Miljönämnden undrar hur denna fråga har beaktats i denna plan då, enligt miljöbalken, en hushållning av mark- och vattenområden ska ske. Ger en högsta byggnadshöjd på 40 meter, med undantag för skorstenar och liknande som får uppgå till 100 meter, ur ett industri- och förtätningsperspektiv, den effektivaste markanvändningen utifrån ett hållbarhetsperspektiv?

Klimatanpassning

Markhöjden får, enligt plankartan, inte understiga +3,0 meter över havet, med vissa undantag. Utöver markhöjden bör planen även ta hänsyn till ett vågöversköljningsskydd för att möta risken för översköljning i samband med höga vågor. En skyddsåtgärd innebär att en fysisk barriär mellan ett risk- och skyddsobjekt skapas, i detta fall mellan havet och framtida industriverksamheter. Typen av och utformningen av ett sådant skydd bör utredas.

Markföroreningar

Det framgår inte av samrådshandlingarna hur markföroreningssituationen är inom den del av planområdet som redan är utfyllt. Miljönämnden har i tidigare ärenden konstaterat att det i utfyllt mark i området ställvis finns utfyllnadsmassor med föroreningshalter över Naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM), sannolikt beroende på att kontrollen av massor som tillförts inte har varit tillräcklig.

Vid översiktliga provtagningar har föroreningshalter över MKM påträffats såväl i nyare som i äldre utfyllt mark i området. Miljönämnden bedömer att det bör redovisas en översiktlig miljöteknisk markundersökning eller annat motsvarande underlag som visar att marken är

lämplig för planerat ändamål. Utan ett sådant underlag kan miljönämnden inte bedöma omfattningen av eventuella åtgärder som kommer krävas för om fastigheten går att göras lämplig för planerat ändamål.

Miljöfarlig verksamhet

Malmö har just nu en utmaning vad gäller energiförsörjningen (effektbrist) och vindkraft kan vara en del av den lösningen. En ny energistrategi är under framtagande för Malmö och denna berörs av möjligheterna för etablering av vindkraft i Norra Hamnen. Föreslagen placering av vindkraftverken är utpekade områden för etablering av vindkraft i Malmös översiktsplan. Länsstyrelsen Skåne har dock kritiserat Malmös översiktsplan för att den planering som gjorts av vindkraftslämpliga områden inte i tillräcklig mån avvägs mot andra intressen. Länsstyrelsen menar därför att Malmös översiktsplan inte är vägledande för vilka områden som kan vara lämpliga för vindkraftsetablering i Malmö kommun.

En lämplighetsprövning för uppförande av vindkraftverk regleras inte i en översiktsplan utan detta är en separat prövning enligt miljöbalken. Dock kan kommunen ge förslag på lämpliga områden inom kommunen där vindkraft skulle kunna uppföras. För en prövning kommer följande utredningar att behöva göras om vindkraftsanläggningens påverkan på riksintresse för:

- Kustzon
- Yrkesfiske
- Hamn
- Naturvård
- Farled

Vindkraften som beskrivs i planen kommer att klassas med verksamhetskod 40.90 enligt 21 kap 13 § i miljöprövningsförordningen. Detta innebär att anläggningen kommer att vara tillståndspliktig enligt miljöbalken och behöva prövas av miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Skåne.

Det buller som vindkraftsanläggningar genererar behöver hålla lägre ljudnivå vid fasader på nya bostäder än annat buller. På grund av ljudets karaktär bedömer Boverket och Naturvårdverket att kraven ska vara strängare mot vindkraft. Avståndet till närmaste bostäder vid Dockan är cirka 1500-2000 meter, vilket bör ge goda förutsättningar att klara lagstiftningens krav på både buller och skuggreflexer. Avståndet till framtida bostäder i nya området Nyhamnen bör också kunna klaras.

Vad gäller planbestämmelsen *Högsta totalhöjd i meter* för vindkraftverk för planen, som anges till 175 meter, så bör en sådan inte sättas då teknikutvecklingen går snabbt inom området och en angiven högsta totalhöjd kan begränsa att vindresurserna utnyttjas effektivt. En totalhöjd för vindkraftverken bör istället tas fram i samband med prövningen enligt miljöbalken och inte finnas som en planbestämmelse.

Radon

Enligt SGU:s (Sveriges geologiska undersökning) markradonundersökning från 1996 ligger planområdet inom normalriskområde för radon. Vid byggande inom normalriskområden krävs radonskyddade konstruktioner.

Vatten

Dagvatten från planområdet avleds till Öresund och slutlig recipient är Malmö hamnområde. Enligt planen ska dagvattnet samlas upp och renas innan det leds ut i havet och detta genom skapade svackdiken. Det innebär att svackdikena behöver vara anlagda innan uppförande av industriverksamheterna då dagvatten som rinner över industrifastigheter, beroende på inriktningen på industrin, klassas som ett avloppsvatten enligt miljöbalken varpå en rening av vattnet krävs utöver verksamhetens egen innan det når recipienten. Hur säkerställer planen utbyggnadstakten kopplat till infrastrukturen, det vill säga att dessa diken är anlagda innan startbesked ges för uppförande av industriverksamheterna?

Barnkonventionen

Barn har rätt till bästa möjliga hälsa enligt artikel 24. Lokaliseringen av industriområdet ute i hamnen gör att störningar i form av buller m.m. i barns vardagliga levnadsmiljö kan undvikas.

Förslaget har utarbetats av Jennie Hügert, utredare på miljöstrategiska avdelningen. Samråd har skett med Nasrin Bigdelou, enhetschef på miljöstrategiska avdelningen, Olof Liungman, avdelningschef på miljöstrategiska avdelningen, Jeanette Silow, avdelningschef på miljö- och hälsoskyddsavdelningen samt Fredrik Bengtsson, enhetschef på miljö- och hälsoskyddsavdelningen. Arbetsgruppsmöte har hållits med miljöinspektörerna Maria Lecander, Martin Stockfors, Christian Walient och Henrik Carlsson på miljö- och hälsoskyddsavdelningen samt projektledare Rasmus Fredriksson och Malin Anderberg på miljöstrategiska avdelningen.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Olof Liungman
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen